

2010 m. liepos 6 d., antradienis

35. pripažįsta, kad šios iniciatyvos įgyvendinimas kainuotų, tačiau ragina atitinkamas administracijos tarnybas bendradarbiauti su peticijų komitetu ir ieškoti geriausių sprendimų, kadangi ši svertinė būtų labai svarbi ne tik gerinant Parlamento ir ES piliečių bendravimą, bet ir sumažinant nepriimtinių peticijų skaičių;

36. pabrėžia, kad iki surandant geriausių išteklių problemos sprendimą būtina nedelsiant patobulinti esamą tinklavietę;

37. džiaugiasi, kad buvo patvirtintos naujos Parlamento darbo tvarkos taisyklės ir kad persvarstomos nuostatos, susijusios su peticijų nagrinėjimu; džiaugiasi Sekretoriato ir politinių frakcijų atstovų darbu su Taisyklių ir vidinių procedūrų Peticijų komiteto nariams atmintine, kadangi šis dokumentas ne tik padės nariams dirbti, bet ir pagerins peticijų procedūros skaidrumą;

38. dar kartą ragina atitinkamus administracijos departamentus imtis priemonių, kurių reikia siekiant nustatyti elektroninį registrą, kuris sudarytų piliečiams galimybę, vadovaujantis 202 straipsniu, pritarti arba prieštarauti peticijai;

39. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenui, valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams ir jų peticijų komitetams bei nacionaliniams ombudsmenams arba panašioms kompetentingoms institucijoms.

Jaunimo galimybių patekti į darbo rinką skatinimas, stažuotojo ir praktikanto statuso stiprinimas

P7_TA(2010)0262

2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl jaunimo galimybių dalyvauti darbo rinkoje skatinimo, stažuotojų, stažuotų ir praktikos padėties stiprinimo (2009/2221(INI))

(2011/C 351 E/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Lisabonos strategijos vertinimo dokumentą (SEC(2010)0114),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms. Darbo rinkos ir gebėjimų poreikių numatymas ir derinimas“ (COM(2008)0868),
- atsižvelgdamas į Komisijos tarnybų darbinį dokumentą – Komisijos komunikato „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“ priedą (SEC(2008)3058),
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Bendras išipareigojimas užimtumo srityje“ (COM(2009)0257),
- atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426),
- atsižvelgdamas į 2009 m. kovo 9 d. Briuselyje Tarybos priimtas išvadas dėl komunikato „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms. Darbo rinkos ir gebėjimų poreikių numatymas ir derinimas“,

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Jaunimo visapusiško švietimo, užimtumo ir dalyvavimo visuomenės gyvenime skatinimas“ (COM(2007)0498), lydimą Komisijos tarnybų darbinio dokumento „Jaunimo įdarbinimas ES“ (SEK(2007)1093),
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl pažangos, padarytos siekiant lygių galimybių ir nediskriminavimo ES (direktyvų 2000/43/EB ir 2000/78/EB perkėlimas į nacionalinę teisę) ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „ES jaunimo strategija. Investicijos ir galimybių suteikimas. Atnaujintas atvirasis koordinavimo metodas, taikomas sprendžiant jaunimo problemas ir suteikiant jiems daugiau galimybių“ (COM(2009)0200),
- atsižvelgdamas į savo 2009 m. balandžio 2 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Komisijos Žaliąją knygą „Besimokančio jaunimo judumo skatinimas“ (COM(2009)0329),
- atsižvelgdamas į 2009 m. lapkričio mėn. Komisijos ataskaitą „Užimtumas Europoje 2009 m.“,
- atsižvelgdamas į 2010 m. vasario mėn. nepriklausomą Komisijai parengtą pranešimą „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms. Veiksmai dabar“, kuriame pateikiami patarimai ir pagrindinės rekomendacijos, kaip toliau plėtoti šią iniciatyvą atsižvelgiant į būsimą ES 2020 m. ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją,
- atsižvelgdamas į nepriklausomą pranešimą „Keliai į darbą: šiandienos praktika ir ateities poreikis į darbo rinką integruoti jaunimą. Dirbantis ir nedirbantis jaunimas: mintys apie tai, kaip jaunimą geriau integruoti į darbo rinką“, Komisijos užsakytą atsižvelgiant į įgyvendinamą jaunimo projektą (Baigiamasis jaunimo pranešimas, 2008 m. rugsėjo mėn.),
- atsižvelgdamas į 2007 m. kovo mėn. Eurofound atliktą tyrimą „Jaunimas ir darbas“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. kovo mėn. Cedefop atliktą tyrimą „Karjeros patarimai specializuojantis. Specialistų gebėjimai ir kvalifikacijų keliai Europoje“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės mėn. Cedefop atliktą tyrimą „Europos ateities gebėjimai. Profesinių gebėjimų poreikių numatymas“,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio mėn. Cedefop pateiktą ketvirtąjį pranešimą apie Europos profesinio lavinimo ir mokymo tyrimus – sintezės pranešimą „Profesinio mokymo ir lavinimo modernizavimas“,
- atsižvelgdamas į EBPO 2008 m. lapkričio mėn. pristatytą 2008 m. užimtumo perspektyvą „Pasiruošę geram startui? Jaunimo darbo rinkos perėjimas EBPO šalyse“,
- atsižvelgdamas į 2005 m. kovo mėn. priimtą Europos jaunimo paktą, kuriuo siekiama skatinti viso jaunimo dalyvavimą švietimo, užimtumo ir visuomeninėje veikloje,

⁽¹⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

⁽²⁾ OL C 279 E, 2009 11 19, p. 23.

⁽³⁾ OL C 137 E, 2010 5 27, p. 68.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Anne-Charlotte Bailly (Vokietija) Génération Précaire vardu pateiktą Peticiją Nr. 1452/2008 dėl sąžiningo stažuotių rengimo ir tinkamų galimybių jaunuoliams dalyvauti Europos darbo rinkoje suteikimo,
  - atsižvelgdamas į 2010 m. sausio mėn. Europos Teisingumo Teismo nutartį (C-555/07) dėl nediskriminavimo dėl amžiaus principo,
  - atsižvelgdamas į savo 2010 m. gegužės 20 d. rezoliuciją dėl universitetų ir įmonių dialogo: naujoji Europos universitetų modernizavimo partnerystė ⁽¹⁾,
  - atsižvelgdama į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 156 straipsnį,
  - atsižvelgdama į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdama į Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto pranešimą ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomonę (A7-0197/2010),
- A. kadangi ekonomikos krizė ES valstybėse narėse sukėlė didžiulį nedarbo lygio padidėjimą; kadangi jaunimas nuo šios tendencijos neproporcingai nukentėjo; kadangi jaunimo nedarbo lygis auga labiau nei vidutinis nedarbo lygis; kadangi 2009 m. gruodžio mėn. darbo neturėjo 5,5 mln. Europos jaunuolių iki 25 metų, o tai sudaro 21,4 proc. viso jaunimo – paradoksalu tai, kad nors jaunimas senėjančioje visuomenėje yra socialinės apsaugos sistemos pagrindas, jis vis tiek lieka nustumtas į ekonomikos periferiją,
- B. kadangi jaunimui sunku susirasti pastovų nuolatinį darbą; kadangi jaunimas į darbo rinką dažniausiai ateina taikant netipines, ypač lanksčias, nesaugias ir neužtikrintas užimtumo formas (mažai apmokamas darbas ne visą darbo dieną arba darbas pagal terminuotą sutartį, ir t. t.), o tikimybė, kad po tokio darbo jie susiras pastovų darbą, maža,
- C. kadangi atrodo, jog stažuotes dažniau inicijuoja darbdaviai, norėdami pakeisti nuolatinius darbuotojus ir tam pasinaudodami jauniems žmonėms kylančiomis kliūtėmis patekti į darbo rinką; kadangi valstybės narės turi spręsti šią problemą ir veiksmingai panaikinti šias jaunų žmonių išnaudojimo formas,
- D. kadangi keturios iš dešimties per 2009 m. Prahoje vykusį neeilinį ES aukščiausio lygio susitikimą užimtumo klausimais priimtos priemonės susijusios su švietimu, profesiniu mokymu, mokymusi visą gyvenimą, gamybine praktika, judumo skatinimu, geresniu darbo rinkos poreikių nustatymu ir gebėjimų derinimu,
- E. kadangi jaunimo nedarbas ir nepakankamas darbas visuomenei tampa sunkia socialine ir ekonomine našta, dėl kurios prarandama ekonomikos augimo galimybė, gali būti suardyta mokesčių bazė – tai kenkia investicijoms į infrastruktūrą ir viešąsias paslaugas, padidėja gerovės užtikrinimo sąnaudos, nepakankamai panaudojamos mokymo ir lavinimo investicijos, kyla ilgalaikio nedarbo ir socialinės atskirties grėsmė,
- F. kadangi jaunosios kartos turės mokėti didžiules valstybės skolas, kurias prisiėmė dabartinės kartos,
- G. kadangi ekonominės ir demografinės prognozės rodo, kad per ateinančią dešimtmetį ES atsiras 80 mln. darbo vietų ir daugeliui jų užpildyti bus reikalingi aukštos kvalifikacijos darbuotojai; kadangi aukštos kvalifikacijos reikalaujančių darbo vietų ES iš viso yra apie 85 proc., vidutinio lygio – 70 proc., o žemo – 50 proc.,
- H. kadangi ekonomikos augimas yra lemiamas veiksnys kuriant naujas darbo vietas, nes kuo didesnis ekonomikos augimas, tuo daugiau užimtumo galimybių; kadangi daugiau kaip 50 proc. naujų darbo vietų Europoje sukuriama MVĮ,

(1) Priimti tekstai, P7_TA(2010)0187.

2010 m. liepos 6 d., antradienis

- I. kadangi perėjimas nuo mokymosi prie darbo ir nuo vieno darbo prie kito yra struktūrinis visos ES jaunimo iššūkis; kadangi praktika daro itin teigiamą poveikį jaunimo galimybėms įsidarbinti, ypač jei leidžia tiesiogiai įmonėse įgyti profesionalumo ir konkrečių gebėjimų,
- J. kadangi reikėtų iš esmės patobulinti švietimo programas ir kartu skatinti kurti universitetų ir įmonių partnerystes, veiksmingas praktikos atlikimo schemas, teikti paskolas karjeros plėtojimui ir skatinti darbdavius investuoti į mokymus,
- K. kadangi bandydami patekti į darbo rinką, taip pat naikinant darbo vietas, jauni žmonės dažnai patiria diskriminaciją dėl amžiaus; kadangi labiau tikėtina, kad nedarbas ir skurdas arba nestabilus bei nelegalus darbas grės jaunosioms moterims nei jauniems vyrams; kadangi, kita vertus, per pastarąją ekonomikos krizę nedarbas didžiausią poveikį padarė jauniems vyrams, kadangi negali turintiems jauniems žmonėms į darbo rinką integruotis dar sudėtingiau,
- L. kadangi geras darbas socialiai priklausomiems jauniems žmonėms suteikia ekonominę nepriklausomybę, padeda jiems išvengti skurdo ir leidžia jiems aktyviai padėti visuomenei, ekonomiškai ir socialiai; kadangi kai kurių valstybių narių teisės aktuose numatytos diskriminuojamosios nuostatos, t. y. apribojamos jaunimo teisės vien dėl amžiaus, pvz., Jungtinėje Karalystėje nustatytas mažesnis minimalaus atlyginimo jauniems žmonėms lygis, ribotos galimybės pasinaudoti „Revenu de solidarité active“ Prancūzijoje ir mažesnės jaunų žmonių nedarbo išmokos Danijoje, iš kurių visos, nors skirtos įtraukti jaunimą į darbo rinką, yra nepriimtinos ir gali duoti priešingų rezultatų, nei tikėtasi – jaunimui užkirsti kelią pradėti ekonominiu požiūriu savarankišką suaugusiųjų gyvenimą, ypač krizės laikotarpiu, kai jaunimo nedarbo lygis yra aukštas,
- M. kadangi Lisabonos strategijos jaunimo ir profesinio mokymo modernizavimo (VET) gairės nėra visiškai įvykdytos,
- N. kadangi bendra ES darbo rinkos strategija, kurioje keliami tokie tikslai kaip lanksčios ir patikimos sutartys, mokymasis visą gyvenimą, aktyvi darbo rinkos politika ir socialinis saugumas, yra pagrįsta darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros principu; kadangi ši strategija daugelyje šalių, deja, suprantama siaurai – darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros principas netaikomas kompleksiskai ir neatsižvelgiama į užimtumo garantijų bei socialinio saugumo aspektus,
- O. kadangi dėl demografinių pokyčių nuo 2020 m. Europos ekonominėje erdvėje labai truks specialistų, o tam užkirsti kelią galima tik užtikrinant pakankamą švietimą, mokymą ir tęstinį mokymą,
- P. kadangi mažų ir vidutinių įmonių vaidmuo Europos ekonomikoje yra svarbus ir dėl jų skaičiaus, ir dėl jų strateginės funkcijos kovojant su nedarbu,

1. ragina Komisiją ir valstybes nares vadovautis teisėmis grįstu požiūriu į jaunimą ir užimtumą; negalima statyti į pavojų kokybinio gero jaunų žmonių darbo aspekto ir pagrindinių darbo ir kitų standartų, susijusių su darbo kokybe, tokių kaip darbo laikas, minimalus atlyginimas, socialinė apsauga ir su profesija susijusi sveikata ir saugumas – tai turi būti svarstoma pirmiausia, kai dedamos pastangos siekiant kažką pakeisti;

Daugiau ir geresnių darbo vietų kūrimas ir įtrauktis į darbo rinką

2. ragina Tarybą ir Komisiją apibrėžti ES darbo vietos strategiją, kuri sujungtų finansines priemones ir užimtumo politiką siekiant išvengti „augimo nekuriant darbo vietų“ ir nustatytų plataus užmojo jaunimo įdarbinimo gaires; primygtinai ragina užtikrinti, kad darbo vietų kūrimo strategijoje ypatingas dėmesys būtų skiriamas „žaliųjų“ darbo vietų ir darbo vietų socialinėje ekonomikoje kūrimui, ir kartu užtikrinti, kad Parlamentas būtų įtrauktas į sprendimų priėmimą;

3. pabrėžia, kad valstybėms narėms labai svarbu kurti ekologiškas darbo vietas, pvz., rengiant mokymus aplinkosaugos technologijų srityje;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

4. skatina valstybes nares kurti veiksmingas paskatas, užtikrinančias padorias darbo ir gyvenimo sąlygas, pvz., subsidijuoti jų įdarbinimą arba už juos mokamas socialinio draudimo įmokas; siekiant viešojo ir privačiojo sektoriaus darbdavius samdyti jaunimą, ragina jas investuoti ir į darbo vietų jaunimui kūrimą, ir į nuolatinį jų mokymą bei įgūdžių tobulinimą dirbant bei remti jaunimo verslumą; atkreipia dėmesį į ypatingą mažų įmonių vaidmenį ir svarbą semiantis patirties ir tradicinių žinių; ragina užtikrinti jauniems žmonėms galimybę pasinaudoti neseniai sukurta Europos mikrofinansavimo priemone;
5. pabrėžia verslumo ugdymo, kuris yra neatsiejama naujoms užimtumo rūšims reikiamų įgūdžių įgijimo proceso dalis, svarbą;
6. ragina valstybes nares vykdyti ambicingą jaunimo mokymo politiką;
7. ragina Komisiją, atsižvelgiant į teigiamą nacionalinės mokyklų, universitetų, įmonių ir socialinių partnerių partnerystės patirtį, skatinti ir remti kai kuriuos naujuose strateginiuose plėtros sektoriuose įgyvendinamus bandomuosius projektus, kuriuose būtų numatomas tinkamas pasirengimas moksliniu ir technologiniu lygmenimis ir tikslinis jaunimo, ypač moterų, įtraukimas, kad įmonėse būtų skatinamos inovacijos ir konkurencingumas, šiam tikslui pasiekti naudojant stipendijas, aukštojo mokslo praktiką, tipinio užimtumo sutartis;
8. ragina universitetus iš anksto užmegzti ryšius su darbdaviais ir suteikti galimybę studentams įgyti darbo rinkoje būtinų gebėjimų;
9. ragina valstybes nares pradėti įgyvendinti plataus masto ekonomikos augimo skatinimo priemones, pvz., mažinti mokesčius ir MVĮ patiriamą administracinę našta, siekiant užtikrinti augimą ir kurti naujas darbo vietas, ypač jauniems žmonėms;
10. tikisi, kad tarp jaunų žmonių bus paklausūs mikrokreditai; mano, kad įmones steigiantiems asmenims reikia teikti nuoseklias ir profesionalias konsultacijas;
11. ragina valstybes nares kurti imlios ir į tam tikrą tikslą orientuotos darbo rinkos politiką, kuri užtikrintų nemenką jaunimo įtrauktį ir galimybę jaunimui įgyti prasmingą profesiją, pavyzdžiui, kuriant įkvepiančio pobūdžio tinklus, sudarant sąlygas stažuotojams, įskaitant finansinės pagalbos suteikimą, kad jie galėtų persikelti ir gyventi netoli stažuotės vietos, kuriant tarptautinius karjeros centrus ir jaunimo centrus, skirtus individualioms konsultacijoms apimančioms tokius klausimus kaip kolektyvinis organizavimas ir su jų stažuote susijusių teisinių aspektų išmanymas;
12. pripažįsta, kad jaunimui, siekiančiam kurti ir pradėti savo verslą, sunku gauti finansavimą; ragina valstybes nares ir Komisiją nustatyti priemones, kuriomis palengvinamos jaunimo galimybės gauti finansavimą, ir, bendradarbiaujant su verslo bendruomene, kurti jaunimui skirtas verslo kūrimo bei plėtojimo rėmimo programas;
13. ragina valstybes nares novatoriškais projektais skatinti mokyklų nebaigusių asmenų gebėjimus ir ruošti juos darbo rinkai;
14. ragina valstybes nares rengiant naujas švietimo sistemas įtraukti ankstyvą mokyklų ir darbo sektoriaus bendradarbiavimą; mano, kad į švietimo planavimą reikia įtraukti vietas ir regionų valdžios institucijas, nes jos palaiko ryšius su darbdaviais ir žino jų poreikius;
15. ragina Komisiją didinti Europos socialinio fondo finansinius pajėgumus ir užtikrinti geresnį jo lėšų naudojimą, mažiausiai 10 proc. šio fondo lėšų skirti jaunimui skirtiems projektams ir palengvinti naudojimosi fondo lėšomis sąlygas; ragina Komisiją ir valstybes nares dėl perdėtos kontrolės nekelti grėsmės mažų ir novatoriškų projektų įgyvendinimui ir peržiūrėti tokių programų kaip „Veiklus jaunimas“ veiksmingumą surandant darbą jauniems žmonėms; ragina valstybes nares daugiau savo pastangų skirti jaunimui;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

16. ragina valstybes nares pirmenybę teikti verslo ir švietimo paslaugų teikėjų bendradarbiavimui – tinkamai kovos su struktūriniu nedarbu priemonei;

Mokslas ir perėjimas nuo mokymosi prie darbo

17. ragina valstybes nares dėti daugiau pastangų norint sumažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių siekiant strategijoje „ES 2020“ nustatytą tikslą, kuriais numatyta iki 2012 m. sumažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių iki ne daugiau kaip 10 proc.; skatina valstybes nares naudoti įvairias priemones kovojant su mokyklos nebaigimo ir neraštingumo reiškiniu, pavyzdžiui, mažinti klasės moksleivių skaičių, teikti pagalbą tiems mokiniams, kurie neišgali įgyti privalomo išsilavinimo, daugiau dėmesio skirti praktiniams mokymo programoje numatytiems dalykams, visose mokyklose įvesti klasės auklėtojų sistemą, mokyklą nustojusiems lankyti asmenims nedelsiant pasiūlyti tolesnę veiklą; rodo Suomijos, kuri sėkmingai sumažino mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių, pavyzdį, kurioje kartu su mokyklos nebaigusiais asmenimis svarstoma nauja veiklos kryptis; skatina Komisiją koordinuoti gerosios patirties projektą;

18. ragina valstybes nares stiprinti švietimo sistemos ryšį su darbo aplinka ir rasti būdų, kaip prognozuoti, kokių įgūdžių ir sugebėjimų reikės ateityje;

19. ragina užtikrinti, kad visiems vaikams iš pat pradžių būtų teikiama reikalinga pagalba, o ypač garantuojama tikslinga pagalba vaikams, turintiems kalbos ar kitokių sutrikimų, kad jie turėtų kuo daugiau galimybių įgyti išsilavinimą ir profesiją;

20. ragina siūlyti daugiau ir geresnių praktikos rūšių; siūlo pasinaudoti teigiama šalių, pavyzdžiui, Vokietijos, Austrijos ir Danijos, patirtimi diegiant dvigubą – profesinio švietimo ir mokymo – sistemą, kuri labai naudinga jauniems žmonėms pereinant nuo mokslo prie darbo; ragina valstybes nares remti praktikos schemas ir skatinti įmones netgi krizės metu jauniems žmonėms suteikti galimybę mokytis; pabrėžia tinkamo mokymo svarbą ugdant aukštos kvalifikacijos darbuotojus, kurių įmonėms reikės ateityje; pabrėžia, kad nuolatinis darbas negali būti pakeistas praktika;

21. ragina siūlyti geresnių stažuotių teikiant didesnes garantijas; ragina Komisiją ir Tarybą pagal Komunikate COM(2007)0498 nustatytą įsipareigojimą pasiūlyti „parengti Europos stažuotių kokybės chartiją“, parengti Europos stažuotių kokybės chartiją dėl būtiniausių standartų, taikomų stažuotėms, siekiant užtikrinti jų mokomąją vertę ir vengti išnaudojimo, atsižvelgiant į tai, kad stažuotės yra švietimo dalis, todėl neturėtų būti atliekamos vietoj tikro darbo; į būtiniausių standartus turi įeiti pareiginės instrukcijos ar įgysimos kvalifikacijos santrauka, stažuotių trukmė, minimalių išmokų, apskaičiuojamų pagal gyvenimo lygį toje vietoje, kurioje stažuotė vyksta, remiantis nacionalinėmis tradicijomis, draudimas darbo vietoje, socialinio draudimo išmokos pagal vietos normas ir aiški sąsaja su atitinkama švietimo programa;

22. ragina Komisiją pateikti šiuos statistinius duomenis apie kiekvienoje valstybėje narėje vykdomas stažuotes:

- stažuotių skaičių,
- stažuotių trukmę,
- socialines išmokas stažuotojams,
- stažuotojams mokamas išmokas,
- stažuotojų amžių,

bei atlikti lyginamąją įvairių ES valstybėse narėse taikomų stažuotių analizę;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

23. ragina kiekvieną valstybę narę stebėti, kaip laikomasi reikalavimų;
24. ragina valstybes nares įkurti Europos žinių ir įgūdžių, įgytų praktikos ir stažuotėlių metu, sertifikavimo ir pripažinimo sistemą, kuri padėtų didinti dirbančio jaunimo judumą;
25. reikalauja, kad viešajame ir privačiame sektoriuje būtų užtikrinta jaunų žmonių apsauga nuo tokių darbdavių, kurie per darbo patirties įgijimo programas, praktiką ir stažuotes gali pigiai arba visiškai veltui tenkinti savo pagrindinius poreikius, pasinaudodami jaunų žmonių noru išmokti ir nesuteikdami jiems jokios perspektyvos ateityje tapti visateisiais jų darbuotojais;
26. pabrėžia, kad darbo ir mokslo srityse svarbu skatinti jaunimo mobilumą tarp valstybių narių ir būtina stiprinti kvalifikacijų pripažinimą, skaidrumą, žinias ir diplomus Europos Sąjungoje; ragina didinti pastangas plėtojant Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sistemą bei Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinę sistemą ir stiprinti Leonardo da Vinci programą;
27. ragina valstybes nares greičiau suderinti nacionalines ir Europos kvalifikacines sistemas siekiant užtikrinti, kad švietimo ir darbo srityse toliau didėtų jaunimo judumas;
28. pabrėžia privataus sektoriaus švietimo paslaugų teikėjų vaidmenį, nes privačiame sektoriuje dažnai diegiama daugiau naujovių mokymo kursuose ir jie lanksčiau organizuojami;
29. ragina valstybes nares stažuotę, darbo patirties įgijimo programą ar praktiką atliekantiems jauniems žmonėms užtikrinti visavertę darbo vietą ir socialinės apsaugos teises, prireikus ir subsidijuojant dalį socialinio draudimo įmokų;
30. ragina Komisiją ir valstybes nares praktikos, stažuotėlių ir darbo patirties įgijimo schemas įtraukti į socialinės apsaugos sistemas;
31. ragina valstybes nares stiprinti švietimo orientavimą pradinės ir vidurinės mokyklos lygmenimis, siekiant padėti jaunimui ir šeimoms pasirinkti realius įgūdžius, gebėjimus, lūkesčius atitinkantį mokymą, mažinant riziką vėliau nebaigti mokyklos ar baigti nesėkmingai;
32. pripažįsta, kad krizės metu jaunimas siekia mokslo ir turėtų būti skatinamas jo siekti; ragina visas valstybes nares užtikrinti lygias visų asmenų galimybes į išsilavinimą, garantuojant teisę į nemokamą ir pakankamai finansuojamą mokslą nuo vaikų darželio iki studijų ir finansinę paramą jaunesiems studentams; skatina valstybes nares ir toliau investuoti į išsilavinimą ir mokymus, netgi esant fiskaliniams suvaržymams, nedelsiant įgyvendinti Europos kvalifikacijų sistemą ir prireikus įdiegti nacionalines įgūdžių sistemas;
33. primena, kad Kopenhagos proceso tikslas – skatinti asmenis naudotis įvairiomis esamomis profesinio mokymo galimybėmis (pvz., mokykloje, aukštojo mokslo institucijose, darbe ar per privačias pamokas);
34. ragina Komisiją plėtoti ES programas, kuriomis remiamas švietimas ir įgūdžių atnaujinimas, tokias kaip Mokymasis visą gyvenimą, Europos socialinis fondas, Marie Curie ir Erasmus Mundus veiksmai ir Mokslo švietimo iniciatyva;
35. ragina valstybes nares kurti nacionalines darbo grupes jaunimo klausimams spręsti, kad būtų užtikrintas didesnis švietimo sistemos ir darbo rinkos tarpusavio ryšys, skatinti didesnę ir bendrą vyriausybės, darbdavių ir atskirų asmenų atsakomybę investuoti į kvalifikaciją; ragina valstybes nares visose mokyklose kurti patariamąsias struktūras, siekiant padėti sklandžiai pereiti nuo švietimo prie darbo rinkos ir skatinti viešojo ir privataus sektorių bendradarbiavimą;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

36. mano, kad nepaprastai svarbu švietimo ir mokymo sistemą pritaikyti pagal greitai kintančią darbo rinką ir naujų profesijų paklausą;

37. mano, kad kalbų mokymas yra labai svarbus siekiant padėti jaunimui lengviau patekti į darbo rinką ir skatinti jo mobilumą bei lygias galimybes;

Pritaikymas asmens ir darbo rinkos poreikiams

38. ragina Komisiją valstybes nares teikti jaunimui informaciją apie paklausą darbo rinkoje ir su sąlyga, kad pokyčiams profesijų srityje stebėti bus įdiegtos tinkamos peržiūros priemonės; ragina Komisiją ir valstybes nares formuoti gyvybės raidos ciklu pagrįstas politikos kryptis ir strategijas, į kurias būtų geriau integruojamas švietimas ir užimtumas, kuriose svarbiausia būtų saugus perėjimas ir kuriose būtų numatytas nuolatinis darbo jėgos įgūdžių atnaujinimas, suteikiant šiems darbuotojams galimybes įgyti pagrindinius darbo rinkoje paklausius įgūdžius;

39. ragina Komisiją intensyviau dirbti siekiant, kad būtų pripažįstama profesinė kvalifikacija, įskaitant neformalųjį mokymąsi ir darbo patirtį, siekiant pagerinti jaunų žmonių judumą;

40. ragina valstybes nares skatinti pripažinti pasiekimus švietimo srityje, įgytus pasinaudojant neformaliojo mokymosi sistema ir nuolat mokantis savarankiškai, kad jaunimas galėtų geriau išnaudoti savo įgytą išsilavinimą ir gebėjimus, būtinus darbo rinkoje ieškant darbo;

41. ragina labiau remti profesinį mokymą ir didinti jo prestižą;

42. ragina Komisiją kartu su socialiniais partneriais persvarstyti lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros užtikrinimo strategiją norint saugaus perėjimo klausimą perkelti į darbotvarkės sąrašo viršų, tuo pačiu metu kuriant jaunimo mobilumo ir geresnės prieigos strategiją; pabrėžia, kad lankstumas be socialinės apsaugos nėra tvarus būdas kovoti su problemomis, su kuriomis darbo rinkoje susiduria jaunimas, o atvirkščiai – neleidžia jauniems žmonėms susirasti darbo ir jie neįgyja socialinės apsaugos teisių;

43. prašo valstybių narių įtraukti visus keturis lankstumo komponentus į nacionalinius jaunimo užimtumo strategijų planus, būtent:

a) lanksčius ir patikimus sutartyse numatytus susitarimus,

b) išsamias mokymo, stažuocių ar mokymosi visą gyvenimą programas, užtikrinančias nuolatinį įgūdžių gerinimą,

c) veiksmingas aktyvios darbo rinkos ir socialinio aprūpinimo politikos kryptis, kuriomis dėmesys telkiamas į įgūdžius, kokybiškas darbo vietas ir įtrauktį;

d) veiksmingus darbo judumo mechanizmus,

e) socialinės apsaugos sistemas, kurios jaunimui teikia saugumą pokyčių dėl įvairių darbo atvejų, dėl nedarbo ar mokymų metu, užuot vertus jaunuolius būti lanksčius;

f) veiksmingus stebėsenos mechanizmus, siekiant užtikrinti darbo teises;

44. ragina valstybes nares ir socialinius partnerius užtikrinti kokybišką darbą, kad jaunimas nepakliūtų į „nesaugumo spąstus“, ragina valstybes nares ir socialinius partnerius pagal galiojančius nacionalinius įstatymus bendradarbiaujant su Komisija nustatyti ir įgyvendinti geresnius standartus, kuriais apsaugomi nesaugiose darbo vietose arba prastos kokybės darbo vietose dirbantys asmenys;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

45. ragina Komisiją įvertinti ilgalaikes jaunimo bedarbystės pasekmes ir vienodų sąlygų kartoms sudarymą;
46. pabrėžia, kad visose darbo vietose turi vykti stiprus struktūrinis socialinis dialogas, kad jauni darbuotojai būtų apsaugoti nuo išnaudojimo ir dažnai neužtikrinto laikino darbo; pabrėžia, kad socialiniai partneriai turi spręsti jaunų darbuotojų ir jų specifinių poreikių klausimus;
47. ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų, kad Direktyva dėl vienodų sąlygų užimtumo srityje, kurioje draudžiama diskriminacija dėl amžiaus užimtumo srityje, būtų tinkamai perkelta į nacionalinę teisę ir veiksmingai įgyvendinama; mano, kad reikia daug daugiau padaryti siekiant užtikrinti, kad ir darbuotojai, ir darbdaviai žinotų savo teises ir pareigas pagal šį teisės aktą;
48. ragina valstybes nares ir socialinius partnerius įgyvendinti jaunų žmonių informavimo ir švietimo apie jų teises darbo vietoje ir įvairius alternatyvius jų integravimo į darbo rinką kelius strategijas;
49. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti derinti darbo ir švietimo sritis siekiant struktūruoti mokymo pobūdį, pavyzdžiui, dvejopą mokymą, pagal kurį sujungiamos teorinės žinios ir praktinė patirtis, suteikiant jaunimui reikalingus tiek bendrus, tiek konkrečius įgūdžius; taip pat ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į informacinės kampanijos apie profesinį rengimą (VET), techninius mokslus ir verslumą rėmimą, kad šie keliai nebebūtų suvokiami kaip kvalifikaciją mažinantis pasirinkimas, bet kaip galimybė užpildyti techninės pakraipos darbo vietų, kurių paklausa nuolat auga, spragas ir vėl pagyvinti Europos ekonomiką;
50. ragina valstybes nares ir socialinius partnerius per aktyvią užimtumo skatinimo politiką intensyviau planuoti ir įgyvendinti jaunų žmonių galimybių įsilieti į darbo rinką programas, visų pirma tuose regionuose ir sektoriuose, kuriuose didelis jaunimo nedarbo lygis;
51. ragina valstybes nares mažinti būsimus jaunimo nedarbo padarinius dabartinių kartų teisėms į pensijas ir, priskaičiuojant mokymosi laiką prie pensinio draudimo laiko, suteikti jauniems žmonėms paskatą ilgiau lankyti mokyklą;
52. ragina socialinius partnerius intensyviau informuoti jaunus žmones apie jų teisę dalyvauti socialiniame dialoge ir didinti šios didelės ekonomiškai aktyvios gyventojų dalies dalyvavimą jų atstovaujamųjų organų struktūrose;

Trūkumai ir diskriminacija

53. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad esamais nacionalinės teisės aktais, aktualiais jaunimui, visų pirma nacionalinės teisės aktais, priimtais pagal Direktyvą dėl vienodo požiūrio užimtumo srityje (2000/78/EC), nebūtų diskriminuojami jauni darbuotojai, norintys gauti socialines išmokas; mano, kad reikia daug daugiau padaryti siekiant užtikrinti, kad ir darbuotojai, ir darbdaviai žinotų savo teises ir pareigas pagal šį teisės aktą;
54. ragina valstybes nares numatyti tinkamas iniciatyvas siekiant užtikrinti, kad jauni imigrantai išmoktų priimančiosios šalies kalbą, kad būtų pripažintas jų kilmės šalyje įgytas išsilavinimas ir kad jie galėtų įgyti bendrus gebėjimus taip suteikiant galimybę socialiai integruotis ir dalyvauti darbo rinkoje;
55. ragina Komisiją ir valstybes nares jauniems tėvams prieinamomis kainomis teikti tinkamas ir geresnes vaikų priežiūros sąlygas, pvz., kurti prailgintos dienos grupes mokyklose, taip suteikiant daugiau galimybių jauniems tėvams, ypač jaunoms mamoms, dalyvauti darbo rinkoje;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

56. ragina valstybes nares jauniems tėvams teikti pakankamai daug paramos – vaikų priežiūros paslaugų ar vaikų darželių, kad jauni tėvai nepasitrauktų iš darbo rinkos;
57. ragina valstybes nares trumpuoju laikotarpiu imtis priemonių, skirtų jauniems darbo neturintiems vyrams krizės paveiktuose sektoriuose, kartu nepamirštant ilgalaikių problemų, su kuriomis susiduria jaunos moterys, norėdamos patekti į darbo rinką;
58. ragina valstybes nares pradėti taikyti jaunimo pozityviosios diskriminacijos priemones tose darbo rinkos srityse, kuriose jam per mažai atstovaujama siekiant įveikti ankstesnio amžiaus diskriminacijos pasekmes ir pasiekti, kad darbo jėga būtų iš tiesų įvairi, kartu pasirūpinant negalią turinčiais jaunais žmonėmis; taip pat atkreipia dėmesį į gerą pozityviosios diskriminacijos taikymo patirtį kovojant su diskriminacija;
59. pabrėžia būtinybę kurti specialias neįgaliesiems skirtas programas, kuriomis būtų siekiama padidinti jų galimybes patekti į darbo rinką;
60. pabrėžia, kad svarbu skatinti jaunuolių, lankančių meno mokyklas ar mokymus, pvz., kino, muzikos, šokių, teatro ar cirko, stažuotes ir judumą;
61. mano, kad reikėtų labiau remti savanorių veiklos programas įvairiose srityse, pvz., socialinėje, kultūros ir sporto;
62. ragina įvairių pramonės sričių įmones ir organizacijas kurti kartų partnerystes ir taip skatinti aktyviai keistis žiniomis ir produktyviai sutelkti įvairių kartų patirtį;
63. pripažįsta jaunuolių galimybės būti finansiškai nepriklausomiems svarbą ir ragina valstybes nares užtikrinti, kad kiekvienam jaunuoliui būtų suteikta teisė į padarias pajamas, kurios jam garantuotų galimybę gyventi ekonomiškai nepriklausomą gyvenimą;
64. ragina valstybes nares užtikrinti, kad jaunimas galėtų gauti pakankamą paramą, jei to pageidauja, susijusią su galimybe pasirinkti veiklą, gauti informaciją apie savo teises ir valdyti savo minimalias pajamas;

Strategijos ir valdymo priemonės ES lygmeniu

65. siūlo Tarybai ir Komisijai pasiūlyti Europos jaunimo garantijas, užtikrinančias kiekvienam jaunuoliui ES galimybę gauti darbo pasiūlymą, praktiką, papildomus mokymus arba darbą ir mokymąsi kartu po daugiausia keturių mėnesių nedarbo;
66. palankiai vertina pažangą apibrėžiant strategiją „ES 2020“, bet apgailestauja, kad nebuvo jokio viešo ir skaidraus Lisabonos strategijos vertinimo, ir ypač Europos jaunimo pakto, kuriame pateikiamos jaunimo gairės, ir apgailestauja, kad kuriant strategiją „ES 2020“ nebuvo pakankamai pasitarta su socialiniais partneriais, piliečių visuomene ir jaunimo organizacijomis;
67. ragina valstybes nares parengti naujas privalomas jaunimo gaires; ragina Komisiją kiekvienais metais įvertinti esamas jaunimo gaires ir Jaunimo garantiją norint pasiekti rezultatus ir pažangą, remiantis geriau suskirstyta, ypač pagal lytį ir amžių, statistine informacija;

2010 m. liepos 6 d., antradienis

68. ragina Tarybą ir Komisiją susitarti dėl naujų, patobulintų darbo su jaunimo užimtumu valdymo ir informavimo internetu priemonių ir jas parengti;

69. siūlo suburti nuolatinę ES jaunimo darbo grupę, kurią sudarytų jaunimo organizacijų, valstybių narių, Komisijos, Parlamento ir socialinių partnerių atstovai ir kuri stebėtų pokyčius jaunimo užimtumo srityje, suteiktų galimybę formuoti kelis sektorius apimančią politiką, dalytųsi pažangiosios patirties pavyzdžiais ir inicijuotų naujas politikos kryptis;

70. pabrėžia, kad svarbu įtraukti jaunimą į švietimo ir mokymo politikos kryptių nustatymo procesą, nes taip būtų galima geriau atsižvelgti į jų poreikius; atsižvelgdamas į tai rekomenduoja Komisijai konsultuotis su nacionalinių jaunimo tarybų atstovais dėl jaunimui svarbių prioritetų;

71. ragina valstybes nares įvertinti politikos poveikį jaunimui, įtraukti jaunimą į visus procesus ir įsteigti jaunimo tarybas, kurios stebėtų su jaunimu susijusias politikos kryptis;

72. ragina Europos institucijas parodyti gerą pavyzdį ir iš savo tinklalapių ištrinti neapmokamų stažuotių reklamą ir savo stažuotojams mokėti:

- minimalią išmoką, apskaičiuojamą pagal gyvenimo lygį toje vietoje, kurioje stažuotė vyksta,
- socialinio draudimo išmokas;

*

* *

73. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.

Netipinės sutartys, profesinės veiklos saugumo užtikrinimas ir naujos socialinio dialogo formos

P7_TA(2010)0263

2010 m. liepos 6 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl netipinių sutarčių, profesinės veiklos saugumo užtikrinimo, darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros ir naujų socialinio dialogo formų (2009/2220(INI))

(2011/C 351 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Bendras išsipareigojimas užimtumo srityje“ (COM(2009)0257),
- atsižvelgdamas į Pagrindinių teisių chartiją, visų pirma į jos 30 straipsnį dėl apsaugos nepagrįsto atleidimo iš darbo atveju, 31 straipsnį dėl tinkamų ir teisingų darbo sąlygų ir 33 straipsnį dėl šeimos ir profesinės veiklos,
- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą „Europos ekonomikos atkūrimo planas“ (COM(2008)0800) ir į savo 2009 m. kovo 11 d. rezoliuciją ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2008 m. spalio 9 d. rezoliuciją dėl kovos su nedeklaruojamu darbu stiprinimo ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2009)0123.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2008)0466.